

”De hvide busser”

Af Leif Krogsgaard, Bedsted, og Eigil T. Andersen, Grurup

Mange danskere kender eller har hørt om den store indsats, den svenske greve Folke Bernadotte gjorde i 1945, kort før krigens afslutning, for at få danske og norske krigsfanger udfriet af de tyske koncentrationslejre. Det lykkedes den svenske greve ved forhandling med Heinrich Himmler at få arrangeret frigivelse og transport til Sverige af mange danske og norske krigsfanger. I Sverige blev de plejede, åndeligt og legemligt, før de igen kunne komme tilbage til en almindelig tilværelse. Det lykkedes ikke for alle.

Koordinationen af transporten blev varetaget af Røde Kors. De hvide busser, der blev benyttet, var udstyrede med røde kors på taget og siden af busserne, så de allierede bombe-fly var i stand til at genkende dem og ikke tro, at det var en tysk militærkonvoj. I den første hjem-

transport den 20. april 1945 deltog 114 busser, 8 – 10 ambulancer samt lastbiler og motorcykler. Redningsaktionen hentede i alt 15.000 skandinaviske fanger hjem. Nogle kilder angiver, at endnu flere blev reddet ved det, der senere er beskrevet som en mirakuløs aktion.

Kørelærer Kjær, Hurup, var én af de chauffører, der var med til at bringe nogle af disse mennesker tilbage til Skandinavien. Han var med som chauffør af én af de hvide busser i 1945. Hans søn, Per Kjær, Skals, har sendt Leif Krogsgaard, Bedsted, de fire fotos som er vist nedenfor. Fotograferne er fra denne transport. Sønnen ved dog ikke noget om de viste personer. Hans far ville ikke fortælle om tiden.

Kan nogen af læserne genkende personer, vil vi meget gerne have en reaktion!

